

Σχ. Έτος: 2014 - 2015

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ: 5^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΘΗΒΑΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ: ΣΧΟΛΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΤΑΞΗ: Α' **ΤΜΗΜΑ:** Κ.Ε. **ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ:** 13

ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΟΣ: «Ο ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ»

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ:

ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ ΕΥΔΟΚΙΑ (ΠΕ 06), ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Στα πλαίσια του μαθήματος της Σχολικής και Κοινωνικής Ζωής ασχοληθήκαμε τη φετινή χρονιά με το θέμα «**Ο αυτοκινητόδρομος των συγκρούσεων**». Το θέμα μας αποτελούσε συνδυασμό των θεματικών ενοτήτων **Α'** (Επικοινωνώ, αισθάνομαι, είμαι ο εαυτός μου) και **Β'** (Ζούμε μαζί).

Γενικός σκοπός του προγράμματος αυτού ήταν να αναγνωρίσουν οι μαθητές τα ποικίλα και διαφορετικά συναισθήματα που βιώνουν οι ίδιοι καθώς και άλλοι άνθρωποι σε διαφορετικές συνθήκες. Επίσης να καλλιεργήσουν δεξιότητες για να αντιμετωπίζουν λειτουργικά τις δυσάρεστες συναισθηματικές καταστάσεις που βιώνουν στη ζωή. Τέλος να προβληματιστούν σχετικά με τις διάφορες μορφές ενδοσχολικής βίας και να συνειδητοποιήσουν τη σημασία αντίδρασης στο φαινόμενο αυτό.

Η **επιλογή** του συγκεκριμένου θέματος και των υποενοτήτων του έγινε με **κριτήριο** το γεγονός ότι οι συναισθηματικές δεξιότητες στην εφηβεία και η καλλιέργειά τους αποτελούν σημαντικό παράγοντα τόσο στην προσωπική εξέλιξη των μαθητών ως εφόδιο ζωής όσο και στην ψυχοκοινωνική προσαρμογή τους στο σχολείο. Η μελέτη του φαινομένου του σχολικού εκφοβισμού ειδικότερα μπορεί να λειτουργήσει σε ένα επίπεδο πρωτογενούς πρόληψης φαινομένων όπως ο κοινωνικός αποκλεισμός και οι εκδηλώσεις βίας στο σχολικό περιβάλλον.

Στη διάρκεια του σχολικού έτους η εργασία μας χωρίστηκε σε **τρεις υποενότητες**, μία για κάθε τρίμηνο, με επιμέρους στόχους και ερευνητικά ερωτήματα. Σε κάθε συνάντηση με τους μαθητές για την επεξεργασία του θέματος της εκάστοτε υποενοτήτας η **μέθοδος** που ακολουθήθηκε ήταν: α) παροχή αφόρμησης, β) επεξεργασία του θέματος με συγκεκριμένες δραστηριότητες (φύλλα εργασίας και επεξεργασία τους σε ατομικό και έπειτα ομαδικό επίπεδο, καταϊγισμό ιδεών, παιχνίδια ρόλων, κ.α.), γ) συζήτηση πρώτα στην ομάδα και έπειτα στην ολομέλεια της δραστηριότητας και δ) κλείσιμο, αποτίμηση και εξαγωγή συμπερασμάτων. Καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς το τμήμα χωρίστηκε σε υπο-ομάδες καθεμία από τις οποίες σε κάθε τρίμηνο ανέλαβε να διερευνήσει κάποιο ερευνητικό ερώτημα σχετικό με την αντίστοιχη υποενοότητα αναζητώντας πληροφορίες κυρίως από το

διαδίκτυο ή τη βιβλιοθήκη του σχολείου και παρουσίασε στην ολομέλεια τα αποτελέσματα της έρευνάς.

Α' ΤΡΙΜΗΝΟ (Υποενότητα: Ο κόσμος των συναισθημάτων)

Στα πλαίσια της πρώτης υποενότητας, οι μαθητές με τις κατάλληλες δραστηριότητες εντρύφησαν στην έννοια του συναισθήματος και τη σημασία του στον άνθρωπο. Αναγνώρισαν και κατέγραψαν μέσω ιδεοθύελλας συναισθήματα που τους προκαλούνται μέσω της μουσικής και ασκήθηκαν σε λεξιλόγιο σχετικό με βασικά συναισθήματα και παράγωγες λέξεις. Επίσης προσδιόρισαν τα βασικά συναισθήματα και τις προεκτάσεις τους και αποδώσανε σε αυτά κατάλληλο χρώμα (Plutchik's Wheel of Emotions). Τέλος διαχώρισαν σε λίστες θετικά και αρνητικά συναισθήματα και μέσω αλφαβητικής λίστας συναισθημάτων που τους δόθηκε εμπλούτισαν το λεξιλόγιό τους περαιτέρω.

Β' ΤΡΙΜΗΝΟ (Υποενότητα: Διαχείριση συναισθημάτων και συγκρούσεων)

Στη δεύτερη υποενότητα οι μαθητές προσέγγισαν την έννοια της σύγκρουσης και διατύπωσαν τους λόγους για τους οποίους προκαλείται και τους τρόπους με τους οποίους εκφράζεται σύμφωνα και με προσωπικά τους βιώματα. Έπειτα αναγνώρισαν με τη μέθοδο της ιδεοθύελλας τα βασικά συναισθήματα που αναδύονται όταν συγκρουόμαστε με έμφαση στο συναίσθημα του θυμού και τους λόγους που μας κάνουν να βιώνουμε αυτό το συναίσθημα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση οι μαθητές κατέγραψαν σε χαρτόνι περιπτώσεις που νιώθουν οι ίδιοι θυμό. Στην επόμενη συνάντηση οι μαθητές περιέγραψαν τις ανθρώπινες αντιδράσεις κατά τη διάρκεια του θυμού (σωματικές εκφράσεις και ενέργειες) και δραματοποίησαν το συναίσθημα αυτό. Επίσης ασκήθηκαν σε λεξιλόγιο σχετικό με το θυμό και τις διαβαθμίσεις του και εκφράστηκαν εικαστικά ζωγραφίζοντας το πρόσωπό τους θυμωμένο. Στη συνέχεια οι μαθητές επεξεργάστηκαν σενάρια που φανερώνουν το συναίσθημα του θυμού ανά ομάδες με σκοπό να προβληματιστούν για τις διάφορες αντιδράσεις τους στη συγκεκριμένη κατάσταση του σεναρίου όπου κυριαρχεί το συναίσθημα του θυμού. Σκοπός της δραστηριότητας ήταν να κατανοήσουν ότι ο τρόπος έκφρασης του θυμού δεν πρέπει να είναι επιθετικός. Σε επόμενη συνάντηση οι μαθητές χρησιμοποίησαν τα σενάρια από την προηγούμενη συνάντηση ως αφορμή. Ανά ομάδες κατέγραψαν ένα σχέδιο δράσης που θα εφαρμόζουν κάθε φορά που έχουν να χειριστούν το συναίσθημα του θυμού και γενικά αρνητικά συναισθήματα. Στη συνέχεια τους δόθηκε φυλλάδιο με *το φανάρι του θυμού* και το επεξεργάστηκαν συγκρίνοντάς το με τις δικές τους απόψεις. Επιπρόσθετα οι μαθητές μέσα από παιχνίδι ρόλων σε συγκεκριμένα σενάρια εισηγήθηκαν τρόπους επίλυσης συγκρούσεων και αποτελεσματικής επικοινωνίας με σκοπό να κατανοήσουν τη σημασία της ενσυναίσθησης και διαμεσολάβησης σε συνθήκες σύγκρουσης.

Γ' ΤΡΙΜΗΝΟ (Υποενότητα: Αναγνωρίζω-Αρνούμαι-Αντιδρώ στη σχολική βία)

Στα πλαίσια της τρίτης υποενότητας οι μαθητές ασχολήθηκαν με το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού και τις μορφές που εκδηλώνεται. Αρχικά συμπλήρωσαν ένα κρυπτόλεξο με λεξιλόγιο σχετικό με το σχολικό εκφοβισμό. Στις συναντήσεις που ακολούθησαν παρακολούθησαν την προβολή ιστορίας σχολικού εκφοβισμού (www.onevibefilms.com/bullying/greek) από την οπτική του παιδιού που εκφοβίζεται, αυτού που εκφοβίζει και του παρατηρητή. Κατά τη διάρκεια της προβολής είχαν την ευκαιρία να επιλέξουν την εξέλιξη της ιστορίας από τις τρεις επιλογές που τους παρουσιάστηκαν στο διαδραστικό υλικό συμμετέχοντας οι ίδιοι στην επίλυση του περιστατικού. Σκοπός της δραστηριότητας ήταν να διακρίνουν το προφίλ θύτη-θύματος και τη σημασία του θεατή-παρατηρητή και να συνειδητοποιήσουν τη σημασία αναφοράς περιστατικών εκφοβισμού στο περιβάλλον του σχολείου. Επίσης να κατανοήσουν πόσο σημαντική είναι η έγκαιρη αναζήτηση βοήθειας όταν αντιλαμβάνονται περιστατικά όπου διακυβεύεται η σωματική ή ψυχολογική ασφάλειά τους ή κάποιου άλλου. Στη συνέχεια παρακολούθησαν και μια ιστορία διαδικτυακού εκφοβισμού συζητώντας το περιστατικό στην ίδια βάση με την προηγούμενη ιστορία.